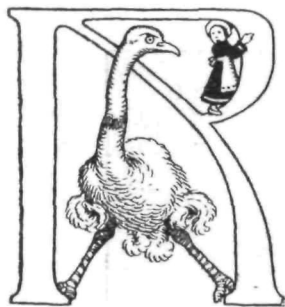

CVETKO GORJANČEV:

Zlate rože.

oža je vzbrstela, vzcvetela in se osula; iz razcvetja so popadali drobni listki in segnili. Ne! Deklica ne hrani zvesteje v albumu stisnjene rožice, spomin na bogve koga, na najdražje in najljubše, kakor hranim jaz te obledele listke.

Tedaj so se osuli, in jaz sem jih pobral, bogve, kako je res prišlo do tega, da sem jih pobral raztresene po rjavi travi, in sem jih spravil med liste v — računico, ki sem jo imel slučajno v roki.

Dolgo je že moralo biti po tistem času. Tista računica je ležala vedno zadnja v predalu med drugimi knjigami. Nekoč je pa bil pri meni dečko iz ljudske šole. Gotovo nisem imel v rokah tiste računice že tri leta, tedaj sem jo pa vzel.

„Čigava je ta računica?“ je vprašal mali z željnim pogledom.

„Glej, še jaz sem se učil iz nje, ko sem bil, kakor si sedaj ti.“

„Dajte jo meni, jaz jo rabim, pa je nimam. Nimam, da bi jo kupil.“

Zasmilil se mi je proseč glasek in dečkov gorki, rosni pogled. Prelital sem enkrat po njej, kakor bi česa iskal. Glej, res se je usipalo izmed tankih listov kot bel snežec, in spomnil sem se, odkod.

Čudno mi je postalo krog srca, kot bi se nekaj nalahno odmotalo, v kar je bilo prej zavito, in kot da me je nekaj sladko zaskelilo.

Iz predala sem izbral najlepšo knjigo, lepo v usnje vezanega Župančiča z zlato obrezo, odprl, kjer je ležal med listki bel svilen trak, in vsul vanjo še ostalo lističje, računico pa pomolil fantku.

„Na, bodi priden!“

Stisnil jo je, me pogledal s čudnim, neverjetnim pogledom, izgovoril tiho besedo zahvale in tiho odšel kot od mrliča... A jaz sem se sklonil in pobral še na tla padle listke, vestno, kot bi ležal na vsakem velik božji blagoslov...

Ne, to niso tisti beli, obledeli listki kresnice. To so zlate kresne rože, v njih čašah čudoviti napoj prelesti, v njih cveju čaren vonj sladkosti spominov, sladkosti mladosti.

Moj Bog, večkrat mi pride tako čudno: kakor da vzbruhne ogenj v hiši. Vse v plamenu, nobena stvar se ne da rešiti. Mene strese, skočim kakor volk v svojo sobo, vse še tako lepe, drage in ljube knjige naj le použije plamen, naj jih uniči, da le rešim svojega Župančiča s tistimi zlatimi rožami, ker odkar sem jih našel, bi ne mogel živeti brez njih ni trenutek! Tako velika je sladkost mladostnih spominov!

